

Közel 60 millió forint a szegedi járási tanács 1961. évi összesített költségvetésében

Ülésezett a járási tanács végrehajtó bizottsága

Kedden délelőtt ülést tartott a szegedi járási tanács. Ülésén megvitatta a végrehajtó bizottság beszámolóját, a tanács és a lakosság közötti kapcsolat elmélyítésére végzett munkáról szóló jelentést, majd megtárgyalta a v. b. javaslatát a járási tanács 1961. évi költségvetéséről.

Bereczki János, a végrehajtó bizottság titkára terjesztette elő a költségvetési javaslatot, amelyben gazdasági, kulturális, igazgatási, szociális és egészségügyi célokra összesen 59 millió 738 ezer forint kiadás szerepel.

A gazdasági előirányzat az összesített költségvetés 13,1 százaléka. Ez közel egymillió forinttal kevesebb, mint az 1960. évi költségvetésben szereplő összeg. Jövőre ugyanis a szövetkezeti mozgalom fejlődése kapcsán lényegesen kevesebb pénz kell költenj a községekben az apaállatok eltartására, mert a községekben a tsz-községekben a legteljesebb bizottságok átvételével a szövetkezetek viselik. Ezzel szemben

lényegesen több pénzt fordítanak állategészségügyi akciókra és a községgazdálkodási feladatokra.

A szociális és egészségügyi célokra fordítandó összeget mintegy 550 ezer forinttal növelik az ideikhez mérten. A többletköltséget a kistéleki 15 ágys szülőotthon, s a szülőotthoni ágyak 23-ra való emelésére, a deszki intézménybölcsőde állandósítására költik. Jelenleg a járásban hat községekben működik állandó és háromban intézménybölcsőde.

A kulturális előirányzata legmagasabb összeg a járási

költségvetésben: több mint 52 százalék.

Ezt is növelték az ez évihez mérten kétféle forinttal.

Erre azért volt szükség, mert különösen a tsz-községekben növekedt a napközi otthoni férőhelyek száma.

Ma már 1560 gyermeket foglalkoztatnak az állami napközi otthonokban és 216-ot az idényjellegűekben.

A bevételek összege mintegy öt és fél millió forint. Ez alacsonyabb összeg, mint az 1960. évi. A csökkenés oka az, hogy

a járási költségvetésben szereplő malmokat átad-

ják a Csongrád megyei Malomipari Egyesülésnek.

A költségvetés bevételi összességéből a községek 4 millió 534 ezer forintot jut, a járási pedig 1 millió 223 ezer forint. A hiányzó 53 millió 981 ezer forintot állami hozzájárulásból és az együttesen kezelt adókból fedezik.

A közügyi tanácsok felügyelete és irányítása alá tartozó művelődési otthonok költségvetési előirányzatában 1 millió 439 ezer forint bevétel és ugyanennyi kiadás szerepel. A községek részére előirányzott költségvetés összege Kistéleken meghaladja a kétféle, tíz községben pedig az egymillió forintot.

Közérdekű kérdések

Miért nem lehet jó minőségű burgonyát kapni?

Több olvasónk levélben és szóban is panaszkodik, hogy burgonya ugyan minden üzletben van, de csak egyfajta, mégpedig ella burgonya, amely nem minden ételhez jó. Arra szeretnénk tehát választ kapni, hogy miért nem lehet jelenleg az üzletekben jó minőségű gúlábba, vagy rózsaburgonyát kapni? Kérdésünkre Regőczy István, a MÉK vezetője a következő választ adta:

— Nálunk igen fontos étkezési cikk a burgonya. Éppen ezért örömdetes, hogy az évek során eljutottunk addig: mennyiségileg elegendő burgonyát juttathatunk a fogyasztóknak. A minőségről, sajnos nem mondhatjuk el ugyanezt. Az országban termelt burgonyának csak 15 százaléka a jobb minőségű gúl- és rózsafajta, a nagyobbik rész a gyengébb minőségű ella burgonyából terem. Éppen ezért a szakemberek elhatározták, hogy az ez évi termésből a gúl- és rózsafajták jelentős részét visszatartják vetőmag célra. Így akarják megoldani és elkerülni az eddigi ál-

datlan állapotot, hogy ne csak mennyiségileg legyen kielégítő a burgonyaellátás. Emellett azonban gondoltak a lakosság igényeire is. Mi a megyében szeptember hónapban 30 vagon jó minőségű gúl- és rózsaburgonyát hoztunk forgalomba, amit a lakosság tárolásra megvásárolt. Ezenkívül a közületeknek, intézményeknek szintén jelentős mennyiséget, 42 vagon jó minőségű burgonyát juttattunk. Most, november hónapban csak ella burgonya van forgalomban az üzletekben, az említett okok miatt, meg azért is, mert a még meglevő körülbelül 20 vagon gúl- és rózsaburgonyát a hidegebb időkre, decemberre, januárra tartogatjuk, mert ezek a burgonyafajták jobban bírják a tárolást. Tehát, aki szeptemberben nem gondoskodott vagy nem jutott hozzá jó burgonyához, még reménykedhet, mert decemberben és januárban a lakosság részére hozzuk forgalomba az említett tárolóban levő 20 vagonnyi gúl- és rózsaburgonyát.

„Szeged város vegyészé” Emlékezés Csonka Ferencre, halála 20. évfordulóján

ALAKJÁRA már nem emlékszem, hiszen kisdíák voltam, de az még elevenen él bennem, hogy az egyik (érettségi találkozóval összekötött) évszázad ünnepélyen, valamikor a harmincas évek közepén, ő is jelen volt iskolánk tornatermében, mely ilyen alkalmakkor díszteremmé alakult. Ott ült az első sorban barátjával és kollégájával, a vele csodálatos módon párhuzamos pályát befutó, szintén pátriárkai korú Vánky Józseffel együtt. Majdnem egy évben születtek (Csonka Ferenc 1848-ban, Vánky 1849-ben), együtt jártak a szegedi főreáliskolába, együtt végeztek egyetemi tanulmányaikat, s csaknem egyidőben kerültek vissza tanárként régi iskolájukhoz, hogy egész pedagógus-pályájukat ott töltsék. Együtt öregedtek meg, s abban a sorrendben, ahogyan születtek, tértek meg 93 éves korukban (Csonka 1940-ben, Vánky 1941-ben) az anyaföld porába. Vánky Józsefnek, a kiváló természetbúvárnak, az állatvilág és növénytan tanárának méltó emléket állított nagynevű tanítványa, Balázs Béla Almodó ifjúság című önéletrajzi regényében. De Csonka Ferenc neve még a szegedi dolgok ismerői, kedvelői előtt is elhalványodott. Pedig nemes alakja, csaknem két évtizedes tanári működése, s még inkább a szegedi paprika-kultúra és a közegészségügy terén kifejtett úttörő munkássága méltóvá teszi őt az utókor megbecsülésére.

SZEGED SZÜLÖTTE, a főreáliskola diákja, majd a budapesti műegyetem hallgatója, s rövid ideig tanársegédje. De 1873-ban régi iskolájához kap kinevezést, s nyugalomba vonulásáig, 1911-ig itt működik. Végül, természetesen tanít, megalapozza az iskola értékes ásványtani és vegytani

gyűjteményét, s nemzedéket nevel a természetismeretben. Számos tanítványa az ő hatása alatt választ természettudományos, főként vegyész-mérnöki pályát.

1884-ben megalapítja a városi vegyvizsgáló állomást, s tanári szolgálata mellett, majd nyugalomba vonulása után is, egészen 1921-ig a város vegyészeként vezeti ezt az intézményt, amelyből később a Mezőgazdasági Vegyészeti és Paprikaisztérieti Állomás lett. (Szerepét ma több intézmény is ellátja: a Minőségvizsgáló Intézet, a Paprikafeldolgozó Vállalat, paprikaminősítő osztálya és a Délalföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet agrokémiai osztálya.) A Szegedi Híradó és a Szegedi Napló hasábjain megjelent cikkeiben 1895 óta rendszeresen foglalkozott a város közgazdasági és közegészségügyi problémáival, tanulmányokat írt tápszerhamisítási és egyéb vegyvizsgálati kérdésekről. Dolgozata jelent meg a Szeged környéki bormagfajták kémiai elemzéséről. A szegedi paprikáról sokáig alapvető mű volt a Városi Gázval közösen írott, német nyelven is megjelent munkája (A szegedi paprika és a szegedi paprikakereskedelem, 1905), melynek növénytani és kémiai része származik az ő tollából. Följegyezték róla azt is, hogy 1892–94 között népszerű vegytani előadásokat tartott vasárnaponként szegedi munkások számára.

ELVÁLASZTHATLAN a szegedi mezőgazdasági kultúra és közegészségügy történetétől Csonka Ferenc neve és munkássága. Méltó arra, hogy tevékenységének örökösei, munkájának folytatói emléket ne csak az évfordulón elevenítsék föl, hanem minden tőlük elkövetkező évben tartsák.

Halmi János

Százhatvannégy vagon makói hagyma Kubának

Korábban már hírt adtunk arról, hogy a Kubai Köztársaság nagyobb mennyiségű vöröshagymát és fokhagymát rendelt a Magyar Népköztársaságtól. A megrendelés teljesítéséhez csakhamar hozzáálltak a szegedi MÉK Vállalat dolgozói s néhány héttel később száz vagon vöröshagymát és 20 vagon fokhagymát indítottak útba Hamburgba, ahol a vonatszerelvényekről hajókba rakták a makói földek világhírű termékét.

A Kubába hagymát szállító utolsó tehervonat is kigördül ma a makói vasúttól.

lomásról. Ez a szerelvény 44 vagon vöröshagymát továbbít a messzi latin-amerikai államba. A szállítások még be sem fejeződtek, máris új tárgyalásokat folytatnak a magyar külkereskedelmi szervek a kubai megrendelővel, s előreláthatólag újabb nagyobb mennyiségű hagymaszállítástól szóló szerződéseket is aláírnak majd. A tengerentúli új piac nagymértékben növeli tovább a makói hagyma nemzetközi hírnevét, tekintélyét, s új, nagy termelési lehetőségeket biztosít a hagymatermesztő körzet szövetkezeti számára.

Sajtókiállítás Brüsszelben

Európa legelső újságjának, az 1618–22 között megjelent De Nieuwe Tydingen-nek mintegy 30 példánya látható a Brüsszelben most megnyílt igen érdekes sajtókiállításon, amelyen bemutatják a XVII. század elejétől 1860-ig terjedő kor szak jellegzetes sajtótermékeit. Így például látható az 1815. június 22-én megje-

lent Times, amely első oldalán nagybetűkkel közli a waterlooi győzelmet. Kiállították a világ legkisebb újságját is, a Rómában 1779-ben megjelent Diario Ordinario-t, amelynek mérete 9x6 cm, s természetesen a világ legnagyobb újságját is, az 1841. évi Boston Nationt, amelynek mérete 1,65x1,20 méter.

Három megye bábjaatszójának konferenciája Szegeden

A Népművelési Intézet, a városi tanács népművelési csoportja és a Szegedi Báb-színház közös rendezésében november 19–20-án kétnapos bábjaatszójá-konferenciát tartanak Szegeden három megye: Csongrád, Békés és Bács megye bábjaatszójacsoportjainak részvételével. A kétnapos értekezletre eljönnek más megyék és városok népművelési tanácsadóinak a bábjaatszójával foglalkozó munkatársai is.

A konferencia a műkedvelő bábjaatszóják jelenlegi helyzetét és feladatait vitatja majd meg. Ezen belül a Szegedi Báb-színház együttese bemutatja a konferencia résztvevőinek legjobb produkcióját, az »Argyulus királyfi«-t. A kétnapos tanácskozáson összesen 41 bábjaatszójával foglalkozó szakembert lát vendégül Szeged városa.

A VÁROS PEREMÉN

Elhagyva Szeged-Rókus- és az Izabella-hídat, jobbra fordulva jó pár száz méter után találjuk Béketelepet. Korán reggel, kora délután és este sokan indulnak el a házakból a gyárakba dolgozni, mert a telepek zöme munkás. S a város e külső részén is előremozdul az élet és időnként mindig születik valami új, ami az itt lakók kedvére való. Ha sorba nézzük a házakat és azt kerdezzük a legszebbek láttán, hogy mikor épültek, akkor minden esetben ez a válasz: a felszabadulás után.

A jót támogató

Közel ezer ember él itt, a városhoz tartozva és mégis a város peremén. Az egyének és a családok életében azonban itt is, épp

úgy, mint a belvárosban, azt tapasztalhatjuk, hogy takaros beosztással kerül új ruha, bútor és rádió is az emberi hajlékokba. Erzik és értik az öntudatos telepiek, hogy az ő érdekeiket is szolgálja a párt politikája, amely a munka nyomán azt célozza, hogy könnyebben, jobban éljenek az emberek. Az élet szépítéséért végzi munkáját a helyi pártszervezet is. Mindössze 22 a párttag, közöttük 7 az idős, nyugdíjas ember. Ez a kis kommunista kollektíva nem csinál világraszóló dolgokat, de tántoríthatatlanul szolgálja a telepiek érdekeit.

Szép kezdeményezés

Idén először találkozott meg a telepi iskola életében a napközi, ami a dolgozó szülők szempontjából jelentős. Az iskola igazgatójával, a többi pedagógussal és a kerületi tanáccsal együtt életre hívásáért maga a pártszervezet is sikraszállt. Az eredmény nem is maradt el és jól teljesíti feladatát a napközi, a szülők öröme.

Társadalmi munkával be-kötött épült a boltig, mert igen nagy szükség volt erre. A kommunisták, valamint a népfrentcsopott tagjai azt mondták a telepieknek: fogjunk össze és akkor lesz út a boltig. Megértették ezt, meg is épült az út, de úgy, hogy a kommunisták, a népfrentcsopott tagjai és a kizsisták is ott dolgoztak, amikor idejük engedte.

Aztán mostanában szép kezdeményezés bontakozott ki. Az iskola szakkörének, az úttörőknek külön úttörőházat akarnak építeni az územek támogatásával, megint csak társadalmi munkával. Nyilvánvaló, hogy ez is találkozik a telepi kommunisták véleményével és messzemenő támogatásával. De kikérték ehhez is a telepi lakosság véleményét. A válasz az volt, hogy helyes és társadalmi munkával meg is csinálják.

Miért probléma egy pohár sör?

A párttaggyűlésen foglalkoztak azzal is, hogy a telepre vezető út elhanyagolt, jó lenne kijavítani. És, sáros időben nehéz rajta a közlekedés. Közülük és úthenger kellene — állapították meg —, és akkor nyélbe üthetnék a dolgot. A telepi tanács tagok is szóval tették ezt a kerületi tanácsnál, amely mint eddig, most is segít, amint erre lehetőség kínálkozik.

Áruval jól ellátott önkiszolgáló vegyesboltja van a telepnek. Itt palackozott bort és elegg ritkán üveges sört is lehet vásárolni. A bolt azonban vasárnaponként zárva van és így ha egy fröccsöt, vagy pohár sört akarnak inni a telepiek, akkor egészen az Izabella-hídig kell elmenniük, mert ott találunk italboltot. Ezt a problémát is meg kellene oldani, s előbb-utóbb szükséges lenne egy kisvendéglőt, vagy italmérést nyitni a telepen. Volt erről már korábban is szó, de a vendéglátóipar húzódozott ettől, mondván, hogy »nem lenne elég kifizetődő«. Ez elvetendő, elfogadhatatlan ellenérv, mert nem a ke-

szon, hanem a telepi munkások ellátása, kiszolgálása az elsődleges. Különböző ezt a pártszervezet is vállalja!

Egy égető kívánság

A kultúra fényét, ha nem is elégé, de égnek a telepen. Sokan olvasnak könyveket. Még a hajlott korú emberek közül is aránylag jelentős számmal határozta el, hogy elvégzik az általános iskola nyolc osztályát. A lelkes pedagógusok odaadón tanítanak az esti iskolában. Színházba és a belvárosi mozikba is bejárhatnak a telepről, ez azonban fáradságos és csak esetenkénti a távolság miatt. Hiszen csupán az Izabella-hídtól a telep első házai több mint egy kilométerre, utolsó házai pedig három kilométerre állnak. Ezt az utat a rókus villamosvégállomástól gyalog kell megtenniük, mert még autóbussz sem jár a telepre. A munkások, az idős emberek és a középiskolába járó diákok naponként hosszú utat tesznek meg és jogos kérdjük, hogy közlekedjék autóbusszal a telepi boltig. Az illetékesek figyelmébe ajánljuk ezt, s ha egy mód van rá, akkor inkább előbb, mint utóbb biztosítsanak autóbusszt a telepieknek, mert ez indokoltan égető kívánságuk.

Jobban...

Már régebben a pártszervezet is arra törekedett, hogy a művelődés és a szórakozás egyik eszköze, a film kikerüljön a telepre, ne kelljen érte nagy utat megtenni. Általában hetenként tartanak filmvetítést az iskolában és ez is hasznos, jó dolog.

Most, amikor eljön a tél, különösen kedvező alkalom kínálkozik arra, hogy különféle politikai és tudományos előadásokat tartsanak az emberek érdeklődési körének megfelelően. Adódnak olyan hazai és nemzetközi kérdések a telepen is, amelyekről érdemes is és hasznos is volna baráti eszmecserét folytatni. A pártszervezet tett már ezirányban kezdeményező lépéseket, az eddigieknél azonban sokkal jobban kell hasznosítani a lehetőségeket. Ez a pártszervezet politikai tevékenységének erősödését is jelenteni.

Osztózás az örömben és gondban

A pártszervezet helyisége és maga a berendezés túllontól egyszerű. A kicsi helyiség nem alkalmas arra, hogy ott igazán otthonosan érezzék magukat az emberek. Ezért született meg az a gondolat, hogy a kommunisták társadalmi munkájával párházzal kellene építeni. A párházzban klubot is kialakíthatnának, ahol megfelelő környezetben, otthonosan beszélgethetnének, kellemesen tölthetnék el az időt a kommunisták és a pártönkvüliek. Az elgondolástól valóság lesz! A telepen munkásmozgalmi veteránok, a városi párt-végrehajtóbizottság tagjai társadalmi munkájával is már megkezdődött a párházépítése. S számosan dolgoznak itt kommunisták szabad idejükben.

Azt mondták a telepiek, hogy náluk igencsak mindenki ismeri egymást, hiszen sokan emberré is ott cseperedtek fel. Jó volt azt is hallani, hogy a kommunisták gondja és öröme egy az itteni emberek gondja, öröme. Természetesen ez, hiszen ugyanolyan az életük. Annnyival »mások« a kommunisták, hogy többet fátadoznak az emberek érdekében, mint az átlag.

Morvay Sándor